

ที่ พร ๐๐๓๓/๓ / ว ๕๕๒๒

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๔๐๐๐

๒๖ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง การวางแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ระยะที่ ๒
(ช่วงเดือนพฤษภาคม - กันยายน ๒๕๕๕)

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๐.๒ /ว ๒๑๒๑ ลงวันที่ ๑๕
สิงหาคม ๒๕๕๕

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ
ด้านการเกษตร ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ รับทราบแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ระยะที่ ๒ (ช่วงเดือนพฤษภาคม - กันยายน ๒๕๕๕) เพื่อเป็นแนวทาง
การดำเนินงานป้องกันและลดผลกระทบจากปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
จึงได้ชักชวนแนวทางการวางแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรฯ เพื่อประโยชน์ในการเตรียมรับ
สถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรและบูรณาการปฏิบัติงานในการป้องกันและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
ด้านการเกษตร ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัยพิบัติที่น่าจะเกิดขึ้น ได้แก่ ปัญหาอุทกภัย ปัญหาฝนทิ้งช่วง
และปัญหาศัตรูพืชระบาด เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติ รายละเอียดปรากฏตามเอกสาร
ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสรี คำภีร์ธัมโม)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร ๐-๕๕๕๓-๕๑๑๙ โทรสาร ต่อ ๑๓

๒๐ ✓

กรมส่งเสริมการเกษตร
เลขที่ 4066
วันที่ 21 ส.ค. 2555
เวลา 16.37

ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๒๑๒๑

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต
กทม. ๑๐๓๐๐

๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การวางแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ระยะที่ ๒ (ช่วงเดือนพฤษภาคม - กันยายน ๒๕๕๕)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหากลภัยพิบัติด้านการเกษตร ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ รับทราบแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ระยะที่ ๒ (ช่วงเดือนพฤษภาคม - กันยายน ๒๕๕๕) เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานป้องกันและลดผลกระทบจากปัญหากลภัยพิบัติด้านการเกษตร กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงซักซ้อมแนวทางการวางแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรฯ เพื่อให้ประโยชน์ในการเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร และบูรณาการปฏิบัติงานในการป้องกันและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัยพิบัติที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ได้แก่ ปัญหาอุทกภัย ปัญหาฝนทิ้งช่วง และปัญหาศัตรูพืชระบาด ดังนี้

๑. ปัญหาฝนทิ้งช่วง คาดว่าในเดือนมิถุนายน - สิงหาคม จะเกิดปัญหาฝนทิ้งช่วงในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่แล้งซ้ำซากนอกเขตชลประทาน ซึ่งอาจประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร ทำให้ผลผลิตได้รับความเสียหาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการจัดทำแผนเพื่อสำรองเมล็ดพันธุ์พืช เสบียงอาหารสัตว์ และเวชภัณฑ์ ตลอดจนจัดเตรียมเครื่องสูบน้ำและรถบรรทุกน้ำ เพื่อให้การช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย

๒. ปัญหาอุทกภัย คาดว่าสถานการณ์อุทกภัยในปีนี้จะไม่รุนแรง ไม่เกิดปัญหาน้ำล้นลมาท่วมพื้นที่ด้านล่างเหมือนเช่นปีที่ผ่านมา เนื่องจากปรากฏการณ์ลานีญาได้เข้าสู่ภาวะปกติแล้ว คาดการณ์ว่าฝนปีนี้จะอยู่ในเกณฑ์ปกติ ประกอบกับรัฐบาลได้เตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหากลภัย ซึ่งได้มีการพร่องน้ำในเขื่อนเพื่อเตรียมรองรับน้ำในฤดูฝน มีการก่อสร้าง/ปรับปรุงประตูระบายน้ำ คันกั้นน้ำในจุดต่าง ๆ มีการขุดลอกคูคลอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการระบายน้ำและการบริหารจัดการน้ำหลาก แต่ยังคงเฝ้าระวังช่วงที่คาดว่าพายุเขตร้อนเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยในช่วงเดือนสิงหาคม - กันยายน ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญต่อการเกิดอุทกภัยของประเทศ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการจัดทำแผนหรือปรับแผนการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหากลภัย เพื่อให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ แผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันและบรรเทาอุทกภัยระยะเร่งด่วนและระยะยั่งยืน ตามนโยบายของรัฐบาล นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรวางแผนเตรียมความพร้อมด้านอาหารในสถานการณ์ฉุกเฉิน (Food Emergency) เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหากลขาดแคลนอาหาร และเตรียมความพร้อมเพื่อให้การช่วยเหลือและฟื้นฟูเกษตรกรที่ประสบภัยรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

/๒.๑ ด้านการ...

๒.๑ ด้านการป้องกัน (Prevention) ประกอบด้วย การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัย สำหรับโครงการสำคัญได้แก่ โครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยระยะเร่งด่วน เช่น การขุดลอกคูคลอง ตามแผนปฏิบัติการฯ ระยะเร่งด่วนของรัฐบาล รวมถึงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อป้องกันและบรรเทาอุทกภัยที่ใช้ งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การพัฒนาโครงการแก้มลิง โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ เป็นต้น นอกจากนี้ควรพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพยากรณ์และแจ้งเตือนภัย เพื่อการพยากรณ์น้ำและ เตือนภัยลุ่มน้ำต่าง ๆ ให้เกษตรกรได้ทราบอย่างทันท่วงที

๒.๒ ด้านการเตรียมความพร้อม (Preparation) ประกอบด้วย การจัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย การจัดทำข้อมูลทะเบียนเกษตรกร การจัดทำแผนปฏิบัติการหมู่บ้าน ชุมชน ตำบล และเตรียมความพร้อมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ได้แก่ วางแผนการบริหารจัดการน้ำหลาก วางแผนการจัดสรรน้ำและ การปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทานและเขตน้ำท่วม รวมถึงการสำรองปัจจัยการผลิต ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ข้าว เมล็ดพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์น้ำ สำรองเสบียงอาหารสัตว์ และเวชภัณฑ์ และเตรียมสถานที่อพยพสัตว์ ตลอดจนเตรียม ความพร้อมยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ได้แก่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องผลักดันน้ำ รถนาถ เรือนาถ รถชุด เรือชุด รถแทรกเตอร์ รถบรรทุก เรือตรวจการณ์/เรือท้องแบน นอกจากนี้ควรเพิ่มเติมเกี่ยวกับการ วางแผนกำหนดพื้นที่รับน้ำนอง และแผนเตรียมความพร้อมด้านอาหารในสถานการณ์ฉุกเฉิน (Food Emergency)

๒.๓ ด้านการเผชิญเหตุ (Response) ประกอบด้วย การแจ้งเตือนภัยและประชาสัมพันธ์ การบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัย ได้แก่ ปรับแผนการระบายน้ำจากอ่างเก็บน้ำ การประสานเจ้าหน้าที่ กรมชลประทานในพื้นที่เพื่อการส่งน้ำเข้าระบบชลประทานในพื้นที่การเกษตร และคันกันน้ำในจุดต่าง ๆ เป็นต้น รวมทั้งควรจัดชุดที่เป็นอาหารเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตลอดจนให้การสนับสนุนยานพาหนะ เครื่องสูบน้ำ เครื่องผลักดันน้ำ และเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย

๒.๔ ด้านการฟื้นฟู (Recovery) ดำเนินการสำรวจและประเมินความเสียหายของเกษตรกร ผู้ประสบภัยเพื่อให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน รวมทั้งควรจัดเตรียมโครงการฟื้นฟูพื้นที่การเกษตร และอาชีพเกษตรกร ได้แก่ การช่วยเหลือเมล็ดพันธุ์ข้าวแก่เกษตรกรที่ประสบอุทกภัย การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำใน แหล่งน้ำธรรมชาติ รวมถึงการฟื้นฟูด้านแหล่งน้ำต่าง ๆ เป็นต้น

๓. ปัญหาศัตรูพืชระบาด สถานการณ์การระบาดของเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลัง และหนอนหัวดำ ในมะพร้าวในช่วงฤดูฝนแนวโน้มการระบาดลดลง ส่วนปัญหาเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลขณะนี้มียังมีปริมาณลดลง เนื่องจากมีการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวเป็นการตัดวงจรเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล แต่ยังคงพบการระบาดอยู่ในบางพื้นที่ ซึ่งหากไม่เร่งรัดการควบคุมตามมาตรการคาดว่าในฤดูนาปีอาจเกิดการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลรุนแรง อีกครั้ง มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาศัตรูพืชระบาด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรแจ้งเตือนเกษตรกร เฝ้าระวังและเตือนภัยการระบาดของศัตรูพืช โดยการสำรวจติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชอย่างเป็นระบบ การป้องกันและแก้ไขปัญหาศัตรูพืชระบาดการสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและชุมชนในการจัดการศัตรูพืช โดยการส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจและการศึกษาวิจัยด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

๓.๑ ด้านการเตรียมความพร้อม (Preparation) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดตั้ง ศูนย์ประสานงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการระบาดศัตรูพืช และจัดตั้ง War room ไว้ที่สำนักงาน/ที่ทำการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเตรียมความพร้อมด้านปัจจัยในการป้องกันศัตรูพืช ได้แก่ การผลิตและขยาย ศัตรูพืชธรรมชาติชนิดต่าง ๆ การสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าว ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำทางวิชาการ

๓.๒ ด้านการเผชิญเหตุ (Response) ประกอบด้วย การแจ้งเตือนภัยและประชาสัมพันธ์ การตัดวงจรการแพร่ระบาดของศัตรูพืช ได้แก่ การควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของศัตรูพืช โดยใช้วิธีการผสมผสานแบบครอบคลุมพื้นที่ การสร้างหน่วยเคลื่อนที่เร็ว (Mobile unit) สนับสนุนอุปกรณ์ที่จำเป็นให้แก่เกษตรกร การจำกัดพื้นที่ระบาดของศัตรูพืช โดยการกำหนดพื้นที่แนวกัน (Buffer Zone) และดำเนินการปล่อยศัตรูธรรมชาติในบริเวณรอยต่อแนวกันกับพื้นที่ระบาด

๓.๓ ด้านการฟื้นฟู (Recovery) ดำเนินการสำรวจและประเมินความเสียหายของเกษตรกรผู้ประสบภัยเพื่อให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรโดยให้องค์ความรู้

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถใช้ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรชุมชน เพื่อดำเนินการเตรียมความพร้อมดังกล่าวได้ ซึ่งเป็นไปตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๖๖๒๘ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๖ เรื่อง การสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรชุมชน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระยุทธ เอี่ยมอำภา)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

ส่วนแผนพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๒๒-๔

โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๒๒๓๐